

งานป่าไม้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

งานป่าไม้ เป็นหน่วยงานร่วมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ มีภารกิจในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและสำรวจข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับป่าพรุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าพรุพร้อมทั้งสาดิตและเผยแพร่งานป่าพรุทั้งด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าพรุ รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญของป่าพรุ

“...ให้กรมป่าไม้ศึกษาหาพันธุ์ไม้ที่ขึ้นได้ดีในที่ลุ่มน้ำขัง...”

“...พื้นที่ลุ่ม ให้หาแนวทางพัฒนาศึกษาวิจัยพื้นที่เพื่อปลูกไม้ยืนต้น...”

“...ควรที่จะปลูกย่านลิเภาในที่ป่ารกมากกว่าที่ปลูกในที่โล่งแจ้ง...”

พระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

ภารกิจหลักของงานป่าไม้

จัดแสดงนิทรรศการป่าพรุ-ป่าเสม็ดจำลอง

เป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติกลางแจ้งที่ใช้ศึกษาธรรมชาติของป่าพรุโดยได้จำลองพื้นที่ป่าพรุสิรินธรหรือป่าพรุโต๊ะแดง จัดทำเป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ยาว ๔๕๐ เมตร สองข้างทางมีป้ายชื่อพรรณไม้และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติของป่าพรุอย่างครบถ้วน โดยในจำนวน ๒๐ เมตรก่อนถึงทางออกมีการจัดสร้างทางเดินศึกษาสมุนไพรรวบรวมพืชสมุนไพรรวบรวมในป่าพรุไว้เกือบทุกชนิดและมีการจัดทำหอดูนกความสูง ๑๐ เมตร เป็นหอคอยสำหรับดูนกในพื้นที่พรุจำลองซึ่งมีรายงานการพบนก จำนวน ๑๖ ชนิด สำหรับการชมนิทรรศการป่าพรุ-ป่าเสม็ดจำลองใช้เวลาในการเยี่ยมชมประมาณ ๓๐ นาที

การจัดแสดงนิทรรศการนกเป็ดน้ำ

“...ให้งานป่าไม้พิจารณาพันธุ์ไม้ขนาดใหญ่ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูกเพิ่มเติมเพื่อความสวยงาม โดยให้ดำเนินการอย่างระมัดระวังมิให้เกิดผลกระทบต่อนกเป็ดน้ำ...”

พระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๙

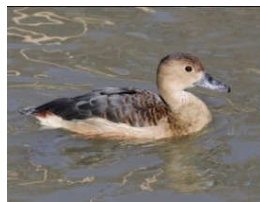

งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดทำอาคารนิทรรศการนกเป็ดน้ำ และหอดูนก ในบริเวณพื้นที่ป่าเสม็ดซึ่งเป็นพื้นที่ดั้งเดิมก่อนการพัฒนาพื้นที่ภายในศูนย์ มีพืชจำพวกกก กระจูด ขึ้นตามธรรมชาติในเนื้อที่ ๕๐ ไร่ มีศาลา นิทรรศการเกี่ยวกับนกเป็ดน้ำและนกที่สำรวจพบว่าอาศัยอยู่ในแหล่งน้ำบริเวณนี้ทั้งหมด ๑๒ ชนิด ดังนี้

นกกาน้ำเล็ก

(Little Cormorant, *Microcarbo niger*)

เป็ดแดง

(Lesser Whistling-goose, *Dendrocygna javanica*)

นกยางเป็ย

(Little Egret, *Egretta garzetta*)

นกกระสาแดง

(Purple Heron, *Ardea purpurea*)

นกยางควาย

(Cattle Egret, *Bubulcus ibis*)

นกอีแจว

(Pheasant-tailed Jacana, *Hydrophasianus chirurgus*)

นกกระเต็นอกขาว

(White-throated Kingfisher, *Halcyon smyrnensis*)

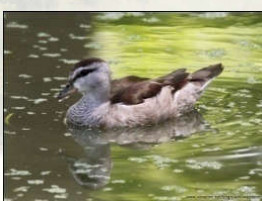
นกยางกรอกพันธุจีน

(Chinese Pond Heron, *Ardeola bacchus*)

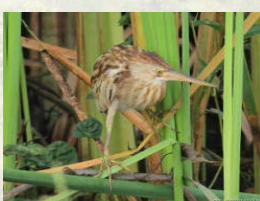
นกอีล้ำ

(Common Moorhen, *Gallinula chloropus*)

เป็ดคัมแค

(Cotton Pygmy-goose, *Nettapus coromandelianus*)

นกยางไฟหัวดำ

(Yellow Bittern, *Ixobrychus sinensis*)

นกอีไถ้

(Purple Swamphen, *Porphyrio poliocephalus*)

การเพาะชำกล้าไม้เพื่อแจกจ่าย

งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพาะชำกล้าไม้ทั้งไม้โตเร็ว ไม้เศรษฐกิจต่างๆ เช่น กระถินเทพา สะเดา ตะเคียนทอง หมากสง พิกุล พะยอม โดยการเก็บเมล็ดพันธุ์จากธรรมชาติมาเพาะชำ และแจกจ่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป และสนับสนุนแก่หน่วยงานราชการ เพื่อส่งเสริมการปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยมุ่งหวังที่จะเป็นการคืนผืนป่าสู่แผ่นดินด้วยความสมัครใจของประชาชนเอง ตลอดจนตกแต่งอาคารสถานที่ให้ร่มรื่น

การฝึกหัดกรรมไม้เสม็ดขาว

งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ส่งเสริมการแปรรูปไม้เสม็ดขาว โดยจัดสร้างโรงงานหัตถกรรมไม้ขนาด ๓๗๘ ตารางเมตรขึ้นโดยมีเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการแปรรูปไม้ขนาดเล็กครบวงจรเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การแปรรูปไม้เสม็ดและนำมาจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าและหาวิธีการนำไม้เสม็ดขาวมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ป้ายสื่อความหมาย ทั้งนี้เนื่องจากไม้เสม็ดขาวเป็นไม้เนื้อแข็งมีความทนทานและเป็นพืชที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่พรุเสื่อมโทรม เป็นพันธุ์ไม้ที่เจริญเติบโตได้เร็วที่สุดเมื่อเทียบกับพันธุ์ไม้อื่นๆ

การจัดทำโรงเรือนกลั่นน้ำมันเขียวจากใบเสม็ด

งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดทำโรงเรือนกลั่นน้ำมันเขียวจากใบเสม็ดเพื่อเป็นแหล่งสาธิตวิธีการกลั่นน้ำมันเขียวจากใบเสม็ดซึ่งใช้วิธีการกลั่นด้วยไอน้ำ น้ำมันเขียวจัดเป็นยาสามัญประจำบ้านชนิดหนึ่ง ใช้รับประทานแก้ไอและหวัด รักษาอาการเป็นตะคริวของกระเพาะอาหาร อาการปวดบวมในลำไส้ และหอบหืด ใช้ทาภายนอกรักษาอาการปวดประสาท ปวดตามข้อและกล้ามเนื้อ นอกจากนี้น้ำมันเขียวจากใบเสม็ดยังสามารถออกฤทธิ์ไล่ หรือฆ่าแมลง เช่น มด ยุง เป็นต้น ด้วยคุณสมบัติตามที่ได้กล่าวมาแล้วจึงมีการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น สบู่ แชมพู ยาหม่อง เป็นต้น

